

Zgodba o Henryju Dunantu

Veliko časa je minilo od takrat, ko se je v Ženevi, švicarskem mestu ob velikem, sijočem jezeru, obkroženem z gorami, rodil deček Henry. Bil je prvi od petih otrok premožne in spoštovane družine Dunant.

Oče in mati sta bila iz dobrih družin in tiste vrste človeka, ki jima je bilo več do skupnosti kot do lastnega bogastva. Henry je bil nanju zelo ponosen.

Henryjev oče Jean Jacques je zelo resno jemal svoje dolžnosti dobro situiranega švicarskega državljana in je med drugim prostovoljno delal z mladimi ljudmi in zaporniki. Ko je bilo Henryju 6 let, je odšla družina na izlet po dolini reke Rhône v Marseilles. Takrat je Henry prvič videl morje.

Vendar potovanje ni bilo samo zabava. Gospod Dunant je namreč obljubil, da bo obiskal švicarske zapornike, ki so prestajali kazen v ječi v Toulonu. Na obisku ga je spremljal mali Henry, ki je po svoji nežni materi podedoval občutljivost do ljudi v stiski. Deček je bil pretresen nad usodo zapornikov, ki so telovadili na temnem zaporniškem dvorišču ali opravljali enolično delo, kot je drobljenje kamena. Tiho je odšel, nato pa nenadoma rekel: »Ko bom velik, bom napisal knjigo, ki jih bo rešila«.

Ponoči je sanjal o teh vklenjenih možeh brez upanja, brez dostojanstva, odrezanih od družin. Spomin nanje ga je spremljal vse življenje.

Kmalu po tistem se je družina vrnila v Ženevo in doživetje v Toulonu je hitro zbledelo v srečnem, varnem življenju. Največje veselje otrok so bili obiski pri starih starših, ki so imeli

kmetijo. Še mnogo kasneje je Henry znal naštetih sadje, ki je tam raslo, kakor bi še vedno občutil njegovo sladkost.

Ko je bilo Henryju deset let, je šel v šolo, od katere pa ni imel prav veliko in pri štirinajst, ko ni kazal prav nobenih znakov nadarjenosti, razen zgodnjega pisateljskega talenta pri opisu slivovega kolača ali jedilnika na izletu v Marseilles, so ga zaprosili, naj zapusti šolo.

In če je bil pri šestnajstih še vedno precej otročji in se je zdelo, da kar noče odrasti in zapustiti varnega in srečnega otroštva, je bil pri osemnajstih resen mladenič. Svoj čas je posvečal obiskovanju revnih, bolnih in umirajočih, pomagal jim je in jih tolažil. Ker so se mu reveži zelo smilili, se je pridružil Ligi miloščine, ki je skušala duhovno in materialno pomagati revnim in bolnim v Ženevi. Zaradi davnega spomina na zapornike v Toulonu pa je začel vsako nedeljo popoldne obiskovati mestni zapor, kjer je zapornikom bral in jim tako približal svet na drugi strani kamnitih sten in rešetak.

Po nasvetu staršev se je pričel ukvarjati z bančništvom, kasneje je postal poslovnež in veliko je potoval po svetu. Nekoč se je odločil, da v Alžiriji ustanovi farmo in zgradi mline. Vendar je za dodatne vodne vire, ki bi te mline gnali, potreboval dovoljenje francoskega cesarja Napoleona III (Alžirija je bila takrat francoska kolonija).

Tako se je nekega poletnega dne (29. junija 1859) podal na pot proti severni Italiji, kjer se je takrat nahajal cesar Napoleon. Pot je bila naporna in prebrestni je bilo potrebno tudi nekatere reke. Henry Dunant je opazoval pokrajino skozi okno kočije, ko se je nenadoma zgrozil. Ravnina, ki se je razprostirala pred njim, se je spremenila v bojišče. Pred očmi zgroženega Dunanta je bila huda bitka, v kateri so se spopadli vojaki francoske in italijanske vojske na eni in avstrijske na drugi strani. Zvečer je bilo na kraju bitke veliko ranjenih in umrlih

vojakov. Preobremenjeni in preslabo opremljeni bolničarji niso bili več kos težkim nalogam. Pretreseni Dunant je pozabil na cilj svojega potovanja in se je odločil pomagati. Cerkev v bližini vasi Solferino je spremenil v zasilno bolnišnico, okoliške prebivalce pa zaprosil, da so prinašali predmete, s katerimi so ranjencem lajšali bolečine (vodo, rjuhe, obvezilni material, hrano). Neizmerno se je razdajal in zbiral sporočila za svoje ranjencev. Ženske, ki so čez noč postale medicinske sestre, so si prizadevale pogumno pomagati vsem – domačim in tujim vojakom.

Po vrnitvi v Ženevo je Henry Dunant napisal knjigo Spomini na Solferino (1862) in v njej zapisal dva predloga:

- v vsaki državi naj se ustanovijo prostovoljna društva, ki bodo skrbela za vojne ranjence,
- od držav je treba doseči, da bodo reševalci zaščiteni.

Knjiga je požela velik uspeh in naslednje leto (1863) so Dunant in štirje ugledni ženevski meščani ustanovili Mednarodni odbor za pomoč ranjencem, danes ga imenujemo Mednarodni odbor Rdečega križa. V tem času so se ustanavljala že prva nacionalna društva.

Leta 1864 je bila na diplomatski konferenci sprejeta Prva ženevska konvencija za izboljšanje usode ranjencev v vojni. Potrjen je bil tudi zaščitni znak organizacije – rdeči križ na beli podlagi.

Mednarodni odbor Rdečega križa se je do danes zelo razvil, njegovo posebno področje delovanja pa ostaja pomoč žrtvam oboroženih spopadov: skrbijo za materialno in zdravstveno pomoč civilnemu prebivalstvu, obiskujejo vojne ujetnike in politične zapornike, izmenjujejo družinska sporočila in omogočajo družinska srečanja, širijo konvencijska pravila in načela Rdečega križa in Rdečega polmeseca.

Danes obstaja 190 društev po vsem svetu. Vedno so dejavna v času spopadov, v miru pa širijo svoje dejavnosti ...

Na mednarodni ravni usklajuje dejavnost nacionalnih društev
Mednarodna zveza Rdečega križa.

Henry Dunant je zaradi predanega dela v organizaciji Rdečega križa zanemaril svoje posle in njegovo finančno stanje se je tako poslabšalo, da je na koncu ostal popolnoma brez denarja. Zaradi sramote, ki ga je povzročil bankrot, je odstopil z mesta sekretarja odbora. Dunant je odšel v Pariz, kjer je živel kot brezdomec, bil pa je častni član društev

Rdečega križa Avstrije, Nizozemske, Švedske, Prusije, Španije.

Zadnjih 13 let svojega življenja je Henry Dunant preživel v ubožnici, kjer ga je 10 let pred njegovo smrtjo odkril mlad novinar in o njem napisal članek, ki so ga v nekaj dneh natisnili številni evropski časniki. Sočutna sporočila so prispela od vsepovsod. Čez noč je znova zaslovel in bil deležen časti. Leta 1901 je prejel Nobelovo nagrado za mir.

Henry Dunant je umrl 30. oktobra 1910. Na dan njegovega rojstva, 8. maja (1828), praznujemo mednarodni dan Rdečega križa in Rdečega polmeseca.

(Povzeto po: Pam Brown: Henry Dunant – ustanovitelj Rdečega križa, ki je z ljubeznijo do bližnjega rešil milijone. Celje, Mohorjeva družba, 1993
IN zloženka: Zgodovina neke ideje, ICRC, Slovenija, 2000).